

Piętnasta Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyczna

Dublin (Irlandia), 31 lipca – 4 sierpnia 2017

Rozwiązania zadań turnieju indywidualnego

Zadanie nr 1. System liczenia jest dwunastkowy.

- **gwīnìṅ** — 1, **bà** — 2, **tàt** — 3, **nààs** — 4, **tùṅūn** — 5, **tīmìn** — 6, **tàāmà** — 7, **rwīūt** — 8
- **ḡāā- α** = $12 - \alpha$ ($1 \leq \alpha \leq 3$): **ḡāātàt** — 9, **ḡāābà** — 10, **ḡāāgwīnìṅ** — 11
- **kūrū** — 12
- **bā-kūrū bī- γ** = $\gamma \cdot 12$ ($2 \leq \gamma \leq 8$), **bā-kūrū ḡāā-bī- γ** = $(12 - \gamma) \cdot 12$ ($1 \leq \gamma \leq 3$)
(ton w pierwszej sylabie γ zmienia się na średni)
- β **ná** $\left\{ \begin{array}{l} \text{gwē gwīnìṅ} \ (\delta = 1) \\ \text{vè} \ \delta \ (2 \leq \delta \leq 11) \end{array} \right\} = \beta + \delta$ ($\beta = k \cdot 12$)

Odpowiedzi:

- (a)
1. $5^2 + 3 + 4 = 32$
  2. $3^4 = 81$
  3. $7^2 + 9 + 1 = 59$
  4. $9^1 = 9$
  5. $8^2 + 2 + 5 = 71$
  6. $2^5 = 32$
  7. $9^2 + 4 + 3 = 88$
  8. $4^3 = 64$
  9. $16 + 21 = 18 + 2 + 17$
- (b) **bākūrū bītāt** — 36, **ḡāāgwīnìṅ** — 11, **kūrū** — 12.
- A. $108 - 3 - 13 = 92$
  - B. $49 - 14 - 15 = 20$
- (c) 6 — **tīmìn**, 22 — **kūrū ná vè ḡāābà**, 97 — **bākūrū bīrwīt ná gwē gwīnìṅ**, 120 — **bākūrū ḡāābībā**.

Zadanie nr 2. Kolejność słów: <posiadający> <posiadane>.

Prefiksy dzierżawcze:

posiadający		posiadane	
1 os. l. poj.	n-	a- część ciała e- w pozostałych przypadkach	
2 os. l. poj.	∅-		
3 os. l. poj.	h-		
‘... każdego z nas’	t-		
‘swój ...’	d-		
2 os. l. mn. ri-			

Odpowiedzi:

- (a)
1. a-bang	e. <i>twoje ramię</i>
2. a-táng he-ya	p. <i>twój kciuk</i> [‘matka twojej ręki’]
3. bataa ha-wata	o. <i>górną część drzewa</i> [‘szyja drzewa’]
4. de-kafi	d. <i>swój sznurek</i>
5. e-bataa ha-táng	b. <i>twoja gałąź</i> [‘ręka twojego drzewa’]
6. e-kuda ha-wata	i. <i>szyja twojego konia</i>
7. falepak ha-wei	j. <i>spust</i> [‘ucho pistoletu’]
8. ha-táng ha-min	a. <i>jego koniuszek palca</i> [‘nos jego ręki’]
9. he-lui	m. <i>jego nóż</i>
10. maama he-falepak	h. <i>pistolet ojca</i>
11. na-pong	c. <i>moja twarz</i>
12. ri-èng	k. <i>wasze oczy</i>
13. ri-tama	q. <i>wasze morze</i>
14. ri-ya ha-táng	f. <i>ręka waszej matki</i>
15. tama ha-bang	n. <i>brzeg morza</i> [‘ramię morza’]
16. ta-min	l. <i>nasze nosy</i> (<i>nos każdego z nas</i>)
17. te-fe ha-wei	g. <i>uszy naszych świń</i> (<i>ucho świni każdego z nas</i>)

(b) 1. **a-min** — *twój nos*; 2. **de-ya he-bataa** — *drzewo swojej matki*

- (c)
1. *świnia* — **fe**
  2. *wasz nóż* — **ri-lui**
  3. *ojciec twojej matki* — **e-ya he-maama**
  4. *twarz mojego ojca* — **ne-maama ha-pong**
  5. *swoje ucho* — **da-wei**
  6. *moje morze* — **ne-tama**

Zadanie nr 3. Reguły:

- kolejność słów:

– S V (O) (L) (S = podmiot, V = orzeczenie, O = dopełnienie, L = miejsce)

ng- (S = 1 os. l. poj.)

– X V L ≡ L V X

– N P (N = rzeczownik, P = zaimek dzierżawczy);

- $\frown$: związek zgody w liczbie i rodzaju —

l. poj.	l. mn.
mú-	à-
dì-	má-
	zì-
mù+ (miejsce)	

(przed samogłoską i- > j-, u- > w-, a- > ∅);

- $\checkmark$: ton ostatniej sylaby asymiluje się do tonu pierwszej sylaby następującego słowa;
- ton ostatniej sylaby ostatniego słowa jest niski w zdaniu oznajmującym i wysoki w zdaniu pytającym.

Odpowiedzi:

- (a) 12. **múlózi mwámónà zìtéténbwá**
Czy czarownik widział gwiazdy?
13. **zìtéténbwá zjálà mùdjúlù**
Są gwiazdy na niebie. = (4)
14. **ngákínà**
Tańczyłem.
15. **djálá djámónà màhónzò mùlwándá**
Czy mężczyzna widział banany w Luandzie?
- (b) 16. *Czy śpiewałem?*
ngáfíká
17. *Człowiek spotkał czarownika i przyjaciela na placu.*
mútú mwásángá múlózi nì dikámà mùkítándà
18. *Mój mężczyzna (mąż) widział jaskinię.*
djálá djámí djámónà dikúngù
19. *Są czarownicy w Luandzie.*
mùlwándà mwálà àlózi; àlózi álà mùlwándà

Zadanie nr 4. Kolejność słów: [[<klasa>] <gatunek>] [<liczebnik> <klasa>].

Pisze się od lewej do prawej. Jedna sylaba = dwa znaki:

C(C)-	-V(V)(C)
බ b, ඩ bl, ජ c, ජ෨ hn, ක k, ක් kr, ශ l, ප p, ව pl, පෘ pr, ජ t, ත් tr	ා a:, ා෦ a:k, ාෑ aj, ා෦ at, ාෑ aw, ා෦ ɔ:r, ා෦ ɛ:, ාෑ ie, ා෦ iet, ා෦ iət, ා෦ ɔ:, ා෦ uan, ා෦ uat, ා෦ ʌh

Odpowiedzi:

3	→ ජ෦ බ෦෦ ←	taw bɛ:	widzieć tratwę
6	→ වෑ ා෦ පෘ෦෦ වෑ ා෦ ←	→plaj priət pɛ: plaj←	trzy banany
7	෦෦ ා෦ ත්෦෦	→ hna: traw to: ←	sześć nosorożców
8	පෘ෦ ා෦	→ puan ʌh ←	cztery garście bananów
9	පෘ෦෦ ා෦	→ pɛ: la: ←	→ trzy liście ←
10	→ ජ෦෦෦෦෦ ා෦ ←	cie pʌh la:	siedem kartek papieru
11	෦෦ ා෦ වෑ෦	→ la: plo: ←	liść bakłażana
12		→plaj plo: bɔ:r plaj←	dwa bakłażany
15		la: priət traw la:	→sześć liści bananowca←
16	→ ක෦෦ බ෦෦෦෦෦ ←	kɔ:r bɔ:r to:	dwa gołębie
19	බ෦෦ ක෦෦෦	bɔ:r ka:	→ dwie ryby ←
20	පෘ෦෦ වෑ෦෦	→ puan pla: ←	cztery ostrza

Zadanie nr 5.

1. liczba: l- $\left\{ \begin{array}{l} \mathbf{V-} \left\{ \begin{array}{l} \dots\dots\dots \text{ l. poj.} \\ \left\{ \begin{array}{l} \mathbf{vut-} \text{ ludzie} \\ \mathbf{ven-} \text{ w pozostałych przypadkach} \end{array} \right\} \text{ l. mn.} \\ \mathbf{xan-} \dots\dots\dots \text{ 'wiele'} \end{array} \right. \\ \mathbf{u-} \dots\dots\dots \text{ l. podw.} \end{array} \right.$
- (V = samogłoska w następującej sylabie);

2. **pat-** 'wielki';
3. **bung-** 'grupa', **kon-** 'część'.

Reguły:

- przed innym prefiksem **le-ven-** > **len-**
- przed **p** -n > m
• przed **k** -n > ng
- między dwiema samogłoskami **-p, p-** > v
-t, t- > r
-k, k- > x.

Odpowiedzi:

- (a) **lavatbungmenemen** — duża grupa wiosek
- (b) 1. **laradi** — mężczyzna
2. **lavatkonuna** — wielka gałąź
3. **laxantoonan** — wiele duchów
4. **levengkatli** — oczy
5. **loxot** — miejsce
6. **lubungkavus** — grupa białych mężczyzn
7. **luvaroos** — dwie wielkie winorośle
- (c) 8. *serce* — **leveve**
9. *ogrody* — **leventaamang**
10. *wiele rzeczy* — **laxampanga**
11. *wnuczęta* — **luvuttubuno**
12. *dwie części dnia* — **luxonaleng**
13. *gałęzie* — **lengkonuna**
14. *wielkie gałęzie* — **lempatkonuna**